

KKTC Cumhuriyet Meclisi

Trafik Güvenliği Komitesi

Vizyonu ve Amaçları

Mehmet M. Kunt,
PhD

DAÜ İnşaat Mühendisliği
Öğretim Üyesi, DAÜ
Trafik Eğitimi ve
Araştırma Merkezi
Başkanı

Hüseyin Sevay, PhD

YDÜ Bilişim Sistemleri
Mühendisliği Öğretim
Üyesi, trafik güvenliği
araştırmacısı

Taner Aksu, PE,
MSc, MA

Profesyonel lisanslı trafik
ve ulaşırma mühendisi,
Kaliforniya, ABD

24 Temmuz 2017
Meclis Mavi Salonu

Özet

- KKTC'nin trafik güvenliği krizi
- Komitenin oluşumu
- Komitenin yapısı, çalışma biçimini
- Komitenin vizyonu
- Komitenin amaçları
- Basının rolü
- Sonuç

Trafik güvenliğini düşündüğümüzde ne anlıyoruz?

Trafik güvenliğini düşündüğümüzde ne anlıyoruz?

Bazı tanımlar (1/2)

- “Trafik” nedir?
 - İnsanların ve ihtiyaç maddelerinin bir yerden başka bir yere güvenli ve verimli şekilde ulaşımını sağlayan sistem
- “Trafik güvenliği” nedir?
 - Yol kullananların trafikte ölmemesi ve ciddi şekilde yaralanmaması için kullanılan metodlar ve alınan önlemler bütünü

Bazı tanımlar (2/2)

- “Trafik mühendisliği” nedir?
 - Yol kullananların güvenli, verimli, ve akıcı bir şekilde seyahat etmesini sağlayan mühendislik alanı

Trafikte Öncelikler

1

GÜVENLİK

2

VERİMLİLİK

(Etkin, kalıcı, istikrarlı)

3

RAHATLIK / KOLAYLIK

ÖNCE
GÜVENLİK

KKTC'nin Trafik Güvenliği Krizi

- Topluma hizmet veren bir trafik güvenliği sisteminin olmamasından kaynaklanan çok sayıda ölüm ve ciddi yaralanma ([MAIS3+](#))/kalıcı sakatlık
 - Maddi, fiziksel, ve ruhsal kayıplar
- Yillardan beridir gereken çözümleri üretecek bir trafik güvenliği sisteminin olmamasından doğan eksiklikler

Trafik Güvenliği Komitesi (TGK)

- 4 Mayıs 2017: “Trafik güvenliği” gündemi ile ilk kez olağanüstü statüde gerçekleştirilen KKTC Cumhuriyet Meclisi birleşimi
- TGK'nin oybirliği ile kurulması
- Uzman takımın görevlendirilmesi
- Şeffaflık, hesap verebilirlik
- Takım ruhu ile çalışmak

KKTC Cumhuriyet Meclisi
Trafik Güvenliği Komitesi

VİZYON

KKTC'de topluma hizmet verecek—trafikte hayat kurtaracak ve ciddi yaralanmaları önleyecek—bir Trafik Güvenliği Sistemi oluşturulmasını sağlamak

Vekiller*

Uzmanlar**

GÖREVLERİ

Uzman takıma destek olmak, Trafik Güvenliği ile ilgili kurum, kuruluş, ve örgütler ile istişarelerde bulunmak, uzman takımın ilgili birimlerle hazırlayacağı raporları değerlendirerek çözümlerin yürütme tarafından uygulamaya konulması için köprü görevi görmek, yasa çalışmaları yapmak

GÖREVLERİ

KKTC'nin var olan sistemin bilimsel durum tespitini yapmak ve 7E sistemine dayalı çözüm unsurlarını içeren bir Trafik Güvenliği Sistemi oluşturulması için nelerin yapılması gereği konusunda ilgili birimlerle birlikte araştırmalar yapmak ve raporlar hazırlamak

7E

DENETİM
(Enforcement)

Polis denetimi, ehliyet sistemi, araç sigorta sistemi, araç muayene sistemi, yapısal denetimler, hukuk sistemi, ve benzeri denetim sistemleri

MÜHENDİSLİK
(Engineering)

Trafik mühendisliği, trafik güvenliği ile direkt ilgili olan inşaat, elektrik, çevre, makine, ve benzeri mühendislik dallarındaki uzmanlarla birlikte yapılan çalışmalar

EĞİTİM
(Education)

Aile eğitimi, örgün trafik güvenliği eğitimi (anasınıtan başlayarak lise son sınıfı kadar), sürücü eğitimi, halkın ve profesyonellerin trafik güvenliği farkındalık eğitimi

ACİL HİZMETLER
(Emergency Response)

Bütün bir sistemin parçası olarak hayat kurtarmayı ön planda tutacak şekilde acil hizmetlerin diğer çözüm unsurları ile uyum içerisinde çalışması

ACIĞA ÇIKARMA
(Exposure)

Trafik güvenliği için gerekilen verilerin çeşitli faktörleri ilişkilendirerek ilgili birimlerle birlikte detaylı şekilde incelenerek eksikliklerin belirlenmesi

DEĞERLENDİRME
(Evaluation)

Bilimsel problem tanımı yapılması, çözüm alternatiflerinin üretilmesi, "en iyi" çözümün tayini, seçilen çözümün projelendirilmesi, projenin uygulanırken kontrolünün yapılması, ve uygulamanın başarısının ölçütlenmesi

TEŞVİK
(Encouragement)

Toplum ve profesyoneller düzeyinde doğru davranışların teşvik edilmesi, trafik güvenliğine yönelik özel eğitim ve gelişim programları düzenlenmesi

* Komiteye Meclisteki tüm partilerden atanmış yedi vekil

** Trafik ve ulaşırma mühendisliği danışman grubu: Profesyonel lisanslı trafik ve ulaşırma mühendisi, trafik ve ulaşırma mühendisliği alanlarında donanımlı, deneyimli, ve araştırmacı mühendis akademisyenler

Vizyon

KKTC'de topluma hizmet verecek—*trafikte hayat kurtaracak ve ciddi yaralanmaları önleyecek*—bir Trafik Güvenliği Sistemi oluşturulmasını sağlamak

TGK Yapısı

- Toplam 7 milletvekili
- Alt çalışma grubu
 - Görev alan 7 milletvekili arasından seçilen 4 milletvekili
 - 3 kişilik uzman takımı

Milletvekillerin görevleri (1/2)

- Uzman takıma türlü hususta destek ve yardımcı olmak
- Trafik güvenliği ile ilgili kurum, kuruluş, ve örgütler ile yapılacak istişarelere katkı koymak
- Uzman takımının ilgili birimlerin yardımcılarıyla hazırlayacağı raporları değerlendirmek

Milletvekillerin görevleri (2/2)

- Amaca hizmet edecek bir trafik güvenliği sisteminin yürütme organları tarafından uygulamaya konulması için köprü görevi görmek
- Amaca yönelik yasa çalışmaları yapmak
- Uzman takımıla birlikte KKTC'de topluma hizmet edecek bir trafik güvenliği sistemi tesis edilene kadar görevde kalmak

Uzman Takımı

- Profesyonel lisanslı trafik ve ulaşırma mühendisi, trafik ve ulaşırma mühendisliği alanlarında donanımlı, deneyimli, ve araştırmacı mühendis akademisyenler
- Uluslararası trafik ve ulaşırma mühendisliği projeleri deneyimli
- Gönüllü

Uzmanların görevleri

- KKTC'nin var olan trafik sisteminin *bilimsel durum tespitini* yapmak
 - Trafik Güvenliği ile ilgili kurum, kuruluş, ve örgütler ile istişarelerde bulunmak
- Dünyada “7E” sistemi olarak bilinen ve uygulanan faktörlere dayalı bir Trafik Güvenliği Sistemi oluşturulması için nelerin yapılması gerektiğini belirlemek
- Gerekken başka alanlardaki uzmanlarla çalışmak

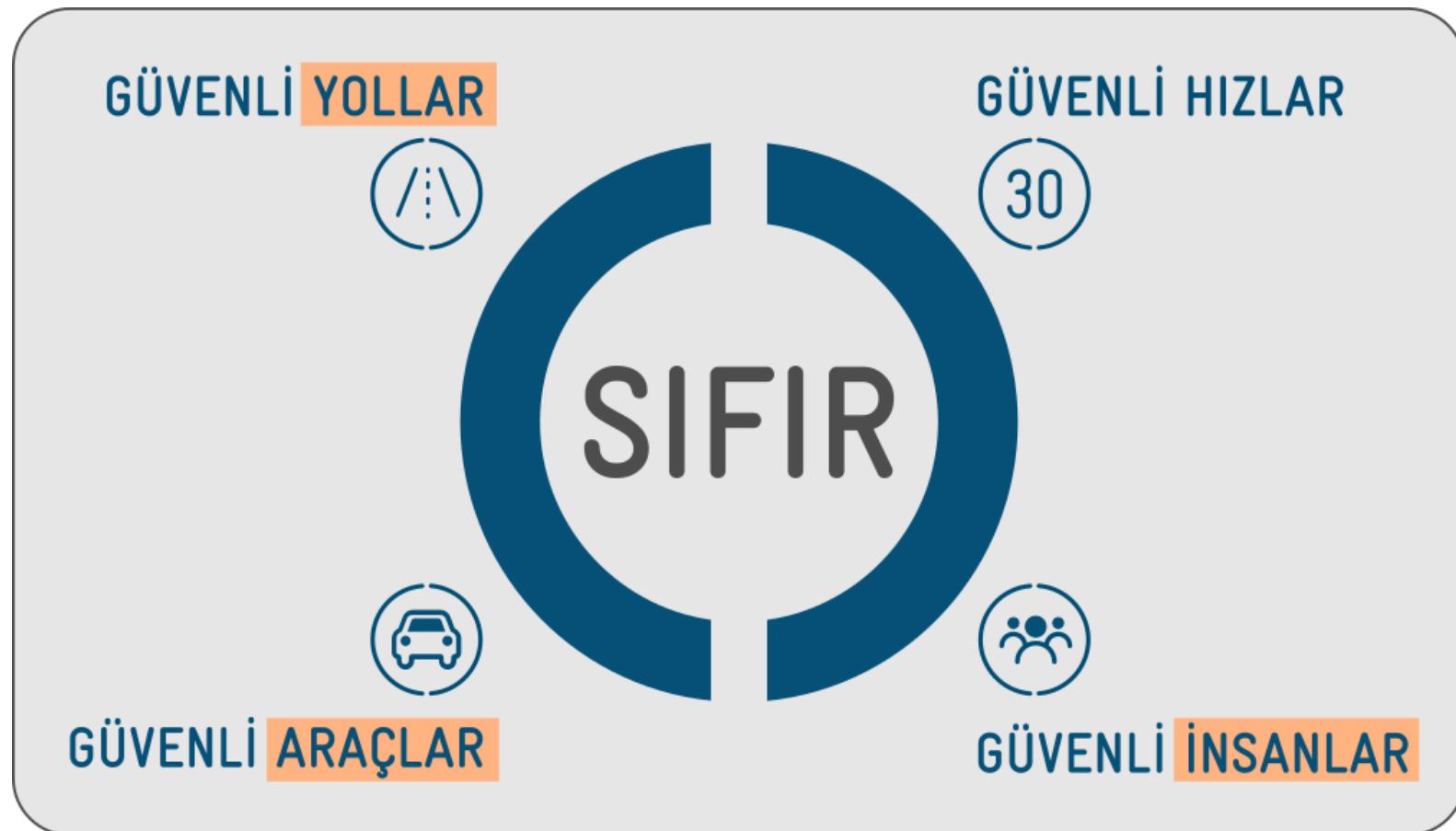
7E Trafik Güvenliği Sistemi

TR	EN
1. Denetim	(“Enforcement”)
2. Mühendislik	(“Engineering”)
3. Eğitim	(“Education”)
4. Acil Hizmetler	(“Emergency response services”)
5. Açığa çıkarma	(“Exposure”)
6. Değerlendirme	(“Evaluation”)
7. Teşvik	(“Encouragement”)

Temel etik prensip

- Trafikte tek bir insanın hayatını kaybetmesi veya ciddi şekilde yaralanması kabul edilemez.
 - “Vizyon Sıfır,” İsveç Parlamentosu, 1997
- Trafikte ölüm ve ciddi yaralanma önlenebilirdir.

“Güvenli Sistem Yaklaşımı”

<https://www.towardszero.vic.gov.au/>

1. Denetim

- Polis trafik denetimleri
- Ehliyet sistemi
- Araç sigorta sistemi
- Araç muayene sistemi
- Trafik güvenliği projelerinin yapısal denetimleri
 - Belirlenecek standartlar
- Hukuk sistemi
- . . .

2. Mühendislik

- Trafik mühendisliği
 - Ülkemizde trafik güvenliği sisteminin oluşturulması ve amaca hizmet edecek şekilde sürdürülebilirliğinin sağlanması için kritik bir uzmanlık
- Trafik güvenliği ile ilgili gerekiğince başvurulacak diğer mühendislik dalları
 - İnşaat, elektrik, çevre, makine, vb

3. Eğitim

- Aile, kreş eğitimi
- Tüm okullardaki *örgün* trafik güvenliği eğitimi
 - anasınıf → lise son sınıf (+ üniversite)
 - sürekli, interaktif, yaşı/yaşam şartlarına uygun
- Sürücü eğitimi
- Toplumun trafik güvenliği farkındalık eğitimi
- İlgili mesleklerdeki kişilerin trafik güvenliği farkındalık eğitimi

4. Acil hizmetler

- 112 Acil Servis
- İtfaiye
- Bütün bir sistemin parçası olarak hayat kurtarmayı ön planda tutacak şekilde acil hizmetlerin diğer çözüm unsurları ile uyum içerisinde çalışması

5. Açığa çıkma

- Trafik güvenliği için gereken verilerin çeşitli faktörleri ilişkilendirerek ilgili birimlerle birlikte detaylı şekilde incelenerek eksikliklerin belirlenmesi

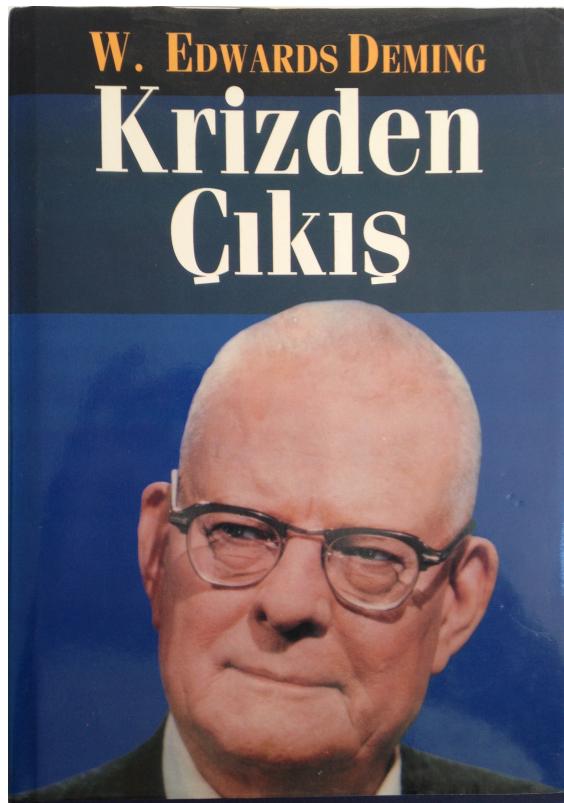
6. Değerlendirme

- Problem tanımı yapılması, çözüm alternatiflerinin üretilmesi, en iyi çözümün tayin edilmesi, seçilen çözümün projelendirilmesi, projenin uygulanırken kontrolünün yapılması, ve uygulamanın başarısının ölçülmesi
- Öncesi ve sonrası çalışmaları (“before and after studies”)

7. Teşvik

- Toplum ve profesyoneller düzeyinde doğru davranışların teşvik edilmesi
- Trafik güvenliğine yönelik özel eğitim ve gelişim programları düzenlenmesi

Trafik Güvenliği Sisteminin başarılı olması için ...

W. Edwards Deming'in “Krizden Çıkış” kitabında bahsettiği 14 kuralı uygulamayı önereceğiz.

Trafik Güvenliği Sisteminin başarılı olması için ...

- “W. Edwards Deming'in 14 maddesi Amerikan endüstrisinin dönüşümünün temelini oluşturmuştur.”
 - W. Edwards Deming, “Krizden Çıkış,” Arçelik Yayınları, 1998, sayfa 19-20

Trafik Güvenliği Sisteminin başarılı olması için ...

- Bu maddelere bakarken “Şirket” veya “Fabrika” kelimelerinin yerine aşağıdaki kurum isimlerinden herhangi birini yerleştirebiliriz:
 - Karayolları Dairesi
 - Trafik Dairesi
 - Bayındırılık ve Ulaştırma Bakanlığı
 - Polis Genel Müdürlüğü-Trafik Bölümü
 - ...

Trafik Güvenliği Sisteminin başarılı olması için ...

- (W. Edwards Deming, Krizden Çıkış, Arçelik Yayınları, 1998, sayfa 19-20)'den bir bu maddelerin uygulanabilirliği konusunda bir bilgi notu:
 - “Bu 14 madde her yer için geçerlidir. Küçük organizasyonlardan büyüklerine, hizmet endüstrisinden üretim sektörüne. Bir şirketin alt bölümleri için de geçerlidir.”

Trafik Güvenliği Sisteminin başarılı olması için ...

W. Edwards Deming'in 14 maddesi (1-2):

1. “Ürünü ve hizmeti geliştirmeye yönelik bir amaç uyumu yaratın, hedefiniz rekabet edebilir hale gelmek, iş yapmak ve yeni işler yaratmak olsun.”
2. “Yeni felsefeyi benimseyin. Yeni bir ekonomik çağdayız. Batılı yönetimler bunu görmeli, sorumluluklarını öğrenmeli ve bu defa liderliğe soyunmalıdır.”

Trafik Güvenliği Sisteminin başarılı olması için ...

W. Edwards Deming'in 14 maddesi (3-4):

3. “Kaliteye ulaşmak için kontrole güvenmekten vazgeçin. En başta kaliteyi ürünün bir parçası haline getirerek kontrol ihtiyacını toptan yok edin.”
4. “İşi etiket fiyatı bazında ödüllendirmekten vazgeçin. Bunun yerine, toplam maliyeti düşürün. Her kalem malzeme için tek bir tedarikçiyle çalışın, uzun süreli, bağlılık ve güvene dayalı bir ilişki kurun.”

Trafik Güvenliği Sisteminin başarılı olması için ...

W. Edwards Deming'in 14 maddesi (5-6):

5. "Kalite ve üretkenliği artırmak ve dolayısıyla sürekli olarak maliyetleri düşürmek için, üretim ve hizmet sistemini sürekli geliştirin,"
6. "İş başında eğitimi kurumsallaştırın."

Trafik Güvenliği Sisteminin başarılı olması için ...

W. Edwards Deming'in 14 maddesi (7-8):

7. "Liderliği kurumsallaştırin (bkz. Madde 12). Gözetimin amacı, insanlara, makinelere ve aletlere, daha iyi iş çıkartabilmeleri için yardımcı olmaktadır. Yönetimin ve işçilerin gözetimi konusunu gözden geçirmek gerekmektedir."
8. "Korkuyu yok edin ki herkes şirket için etkin bir şekilde çalışsin."

Trafik Güvenliği Sisteminin başarılı olması için ...

W. Edwards Deming'in 14 maddesi (9):

9. "Departmanlar arasındaki engelleri ortadan kaldırın. Araştırma, tasarım, satış ve üretimdeki insanlar bir takım olarak çalışmalıdır. Ancak bu şekilde ürün ve hizmette sonradan ortaya çıkabilecek üretim ve kullanım sorunlarını önleyebilirler."

Trafik Güvenliği Sisteminin başarılı olması için ...

W. Edwards Deming'in 14 maddesi (10):

10. “Çalışanları sıfır kusur ve yeni üretkenlik düzeyleri için yönlendirmeye çalışan sloganlardan, öğütlerden, hedeflerden kurtulun. Bu tür öğütler yalnızca düşmanca ilişkiler yaratır, çünkü düşük kalite ve üretkenliğin başlıca nedenleri sisteme aittir ve dolayısıyla çalışanların yapabileceği bir şey yoktur.”

Trafik Güvenliği Sisteminin başarılı olması için ...

W. Edwards Deming'in 14 maddesi (11a):

11. "Fabrikada iş standartlarını (kotaları) ortadan kaldırın.
Yerine liderliği koyun."

Trafik Güvenliği Sisteminin başarılı olması için ...

W. Edwards Deming'in 14 maddesi (11b):

11. "Hedeflerle yönetimi ortadan kaldırın. Sayılarla, sayısal hedeflerle yönetimi ortadan kaldırın. Yerine liderliği koyun."

Trafik Güvenliği Sisteminin başarılı olması için ...

W. Edwards Deming'in 14 maddesi (12a):

12. "Saat hesabıyla çalışan işçinin yaptığı işten gurur duymasını engelleyen engelleri kaldırın.
Gözetmenlerin sorumluluğu salt sayılar değil, kalite olmalıdır."

Trafik Güvenliği Sisteminin başarılı olması için ...

W. Edwards Deming'in 14 maddesi (12b):

12. "Yönetim ve mühendislikteki insanların, yaptıkları işten gurur duymalarını engelleyen engelleri ortadan kaldırın. Bu, başka şeylerin yanı sıra, yıllık ya da başarıya göre değerlendirmeyi ve hedeflerle yönetimi ortadan kaldırımı gerektir."

Trafik Güvenliği Sisteminin başarılı olması için ...

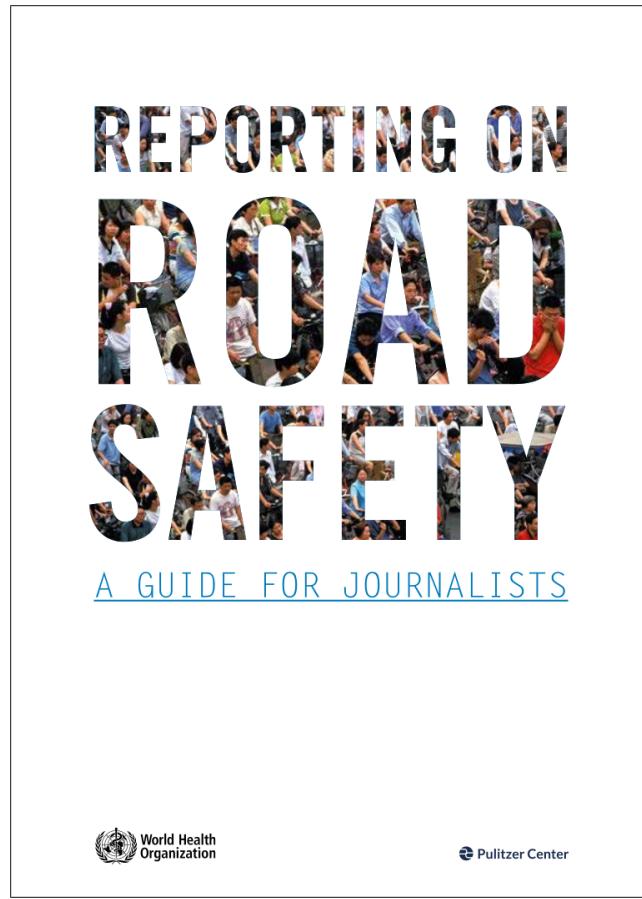
W. Edwards Deming'in 14 maddesi (13-14):

13. "Sıkı bir eğitim ve kendini geliştirme programı başlatın."
14. "Şirketteki herkesin, bu dönüşümün gerçekleşmesi için çalışmasını sağlayın. Bu dönüşüm herkesin işidir."

Basının Rolü

- TGK'nin çabaları ile halk arasında köprü olmak
- Gelişmeleri yakından takip etmek, sorgulamak
- Verimli bir trafik güvenliği tartışmasının yaratılmasına katkı koymak
- Trafik Güvenliği Sisteminin uygulanması konusunda toplum için yapılacak yazılı, işitsel, ve görsel bilinçlendirmeye katkı koymak

DSÖ Kılavuzu (1/3)

http://www.who.int/violence_injury_prevention/media/news/2015/reporting_guide/en/

DSÖ Kılavuzu (2/3)

4. ROAD TRAFFIC CRASHES ARE NOT "ACCIDENTS"

Story angle 1: Road traffic crashes are one of the deadliest killers of the modern age. 29

Story angle 2: Road traffic injuries affect overall quality of life. 31

Story angle 3: Public health systems are strained by road traffic injuries. 32

- “Trafikte meydana gelen ‘çarpışmalar’ ‘kaza’ değildir”

http://www.who.int/violence_injury_prevention/media/news/2015/reporting_guide/en/

DSÖ Kılavuzu (3/3)

[http://www.who.int/violence_injury_prevention/media/news/2015/A5_Booklet_web.pdf?
ua=1](http://www.who.int/violence_injury_prevention/media/news/2015/A5_Booklet_web.pdf?ua=1)

NHTSA, 1997

U.S. Department of Transportation
**National Highway Traffic Safety
Administration**

June 8, 1997

NHTSA Administrator Ricardo Martinez, M.D.,
USDOT Secretary of Transportation Rodney Slater

PROCLAMATION

Whereas, changing the way we think about events and the words we use will affect the way we behave. Our goal is to eliminate the word "accident" from the realm of unintentional injury, on the highway and across the nation;

Whereas, motor vehicle crashes and injuries are predictable, preventable events. Continued use of the word "accident" promotes the concept that these events are outside of human influence or control. In fact, they are predictable results of specific actions;

Whereas, we can identify their causes and take action to avoid them. These are not "acts of God", but predictable results of the laws of physics;

Whereas, use of the word "accident" works against bringing the appropriate resources to bear on this enormous problem. It allows the idea that the resulting injuries are an unexpected part of life;

Now, therefore, we the undersigned, in recognition of this life saving and injury preventing opportunity, do hereby proclaim a national campaign:

"Crashes Aren't Accidents"

To eliminate the word "accident" from the realm of unintentional injury, on the highway and across the nation, with our partners, with the media, and in all public contexts.

I encourage the use of other appropriate terms such as "crash," "collision," "incident," and "injury."

Sonuç (1/2)

- KKTC tarihinde ilk kez trafik güvenliği için bilimsel bir durum tespit çalışması başlatılmıştır.
- Çalışmanın tamamlanması için belirli bir süreç gereklidir.
- Gerçek bir trafik güvenliği sistemine kavuşmamız mümkün değildir.
- Hepimizin DEĞİŞİM inancı ile çalışması gereklidir.

Sonuç (2/2)

- Komite çalışmaları sürerken yol kullanıclarının tüm trafik kurallarına büyük bir hassasiyetle mutlaka uymaları ve birbirlerinin haklarını gözetir ve korur şekilde hareket etmeleri gerekmektedir.

